

Út at koyra

15/98

Austinbilarnir og Robert P. Brockie

Man kann siga, at søgan um Austinbilarnar byrjar í Australia, har Herbert Austin arbeiddi hjá Frederic Wolseley, men bilframleiðslan fór fram í Onglandi, har Austin og Wolseley gørdur tann fyrsta bilin

MAGNUS GUNNARSON

Í 1866 var enski bóndasonurin, Herbert Austin, borin í heim í Buckinghamshire. Arbeiðið á bóndagardinum hevði ikki hansara áhuga, istaðin droymdi hann um at læra til arkitekt. Tá hann var 17 ára gamal fekk Austinhúskið vitjan av familju úr Australiu, ið yvirtalaðu Herbert til at fylgja við teimum heimaftur til Melbourne. Har arbeiddi hann um dagin og lærði list og arkitektur um kvöldið, seinni las hann eisini verkfrøði.

Líðugur at læra fekk hann arbeiði sum leiðari á einari maskinfyrirskúli, ið kom at hava stóran týdning fyri hansara framtíð. Í hesi fyrirkunni kom hann í samband við Frederic Wolseley, ið var fluttur úr Dublin og var bóndi í Australiu. Wolseley hevði júst tá upfunnið eina nýggja klippimaskinu, sum skjótt og lætt klipti ullina av seyðinum. Fyrirkunni, har Herbert Austin arbeiddi, gjørdi lutir til hesa klippimaskinu. Av tí at Austin betraði lutirnar og vísti stóran áhuga fyri saman-setingini av klippimaskinuni, fekk hann arbeiði á einari verksmiðju hjá Wolseley, ið framleiddi seyðsaksar.

Hetta virksemd vaks so skjótt, at Wolseley tók ta avgerð at stovna eina tilsvarendi fyrirkunu í Ong-

landi. 27 ára gamal bleiv Herbert Austin sendur aftur til Onglands at leiða nýggju fyrirkunna, Wolseley Sheep Shearing Machine Company.

Seint í 1896 setti stýrið fyri Wolseley pening í eina nýggja deild, ið skuldi framleiða motorakfør og Herbert Austin varð settur sum stjóri har. Árið fyri hevði hann gjørt eitt trýhjól-akkar við einum 2 hk motor. Næsti bilurin hjá Austin var eisini trýhjólakkar, og verður hann roknaður sum tann fyrsti ektadi Wolseley bilurin, teknaður og bygdur av Herbert Austin saman við Frederic Wolseley.

Tá bilframleiðslan kom í gongd, var tað ein lítill lættur bilur við fyra hjólum, og við hesum bili fekk Herbert Austin sligið sít navn fast sum ein leiðandi bilbyggingfrøðingur. Hann sær tá, at hann hevur gjørt eitt grundleggjandi mistak við at vera leiðari á einari fyrirkunu sum hann ikki átti sjálfur.

Herbert Austin

byrjar egna fyrirkunu

Í 1905 sigur hann farnvæl við Frederic Wolseley og takkar fyri seg, keypur eina niðurlagda prentsmiðju í Longbridge til verksmiðju. Sama árið, í desember mánaði, stovnar hann fyrirkuna Austin Motor Company.

Teir fyrstu Austin 20 HP

bilarnir við 4-cyl. rekkjomotori við síðuventilum og ketutrekki til hjólini, vóru lidnir í 1906. Seinni fingur teir eisini 6-cyl. motorar. At Herbert Austin hevði handilsevni og gott orð á sær er onki at ivast í, tí allir teir fyrstu bilarnir vóru seldir við tekningunum sum grundarlag.

Austin fekk sær framsýningarhólið í Norwich og Manchester, og í London hevði hann í 1912, umframt framsýning, eisini bilverkstað, bilútleigan og felagsbólur til Austin-bílegarar, sum kundu gerast haldarar av blaðnum, Austin Advocate.

Ímillum bílsniðini varð longu í 1910 ein Austin Town Carriage býbilur bygdur, har bilfórarin sat omaná motorinum, hetta bleiv forgangarin til tann kenda London Taxi. Áðrenn fyrra heimsbardaga framleiddi Austin ein model »30«, ið hevði el startara og el lyktir, sum ikki var heilt vanligar tá.

Eftir kríggið, tá bilverksmiðjan hevði verið brúkt til vápnafnað, gekk ikki so væl hjá Herbert Austin. Hann kom spakuliga í gongd við einum bílsniði, sum mundi koyrt hann av knóranum. Men hóast alt kláraði hann at koma við einum nýggjum »Austin 12« í 1921, sum vísti seg at vera ein ógvuliga slitsterk-

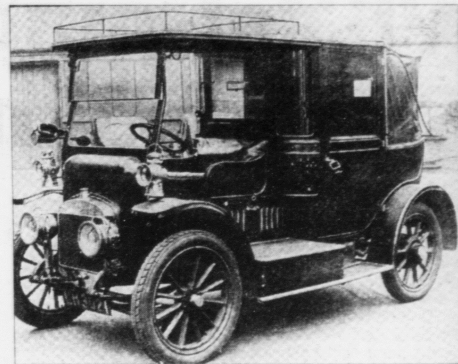
ur og væl umtóktur bilur.

Fyrsti BMW bilurin var ein Austin

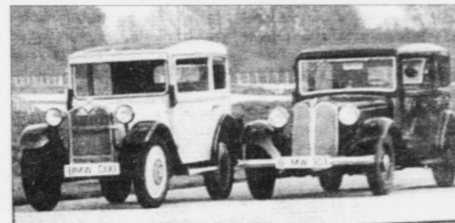
Eisini kom »Austin 7«, ið var ein lítill bilur við pláss til tvey vaks og barnasetur aftan. Hann bleiv væl umtóktur út um øll landamørk og bygdur uppá licens í fleiri londum. Í Týsklandi varð hann framleiddur við navninum Dixi. Seinni keypti Bayrisce Motor Werke (BMW) verksmiðjuna, og kom hesin Dixi ella »Austin 7« at verða tann fyrsti bilurin, ið BMW framleiddi. Í Fraklandi bygdi Rosengart verksmiðjan »Austin 7«, í Japan var tað Datsun verksmiðjan og í USA, var tað American Austin Company.

Hóast tað var »Austin 7«, ið gjørdi Herbert Austin kendan, bygdi hann eisini stórra bilar, so sum »Austin Ten«, »Sixteen« og »Twenty«. Í 1934 hevði Austin 50 ymiskar útgávur at velja ímillum.

Tá Sir Herbert Austin andaðist í 1941, hevði hann havt sína egna bilverksmiðju í góð 35 ár og bygt yvir áttahundraðtúsund bilar. Í 1947 hevði Austin verksmiðjan gjørt bil nr. 1 millión, og bert fimm ár eftir, í 1952, kom bilur nr. 2 milliónir út av verksmiðjunni. Tað sigur nakað um, hvussu tørvurin á bilum vaks eftir seinna heimsbar-

Hesin Austin Town Carriage fra 1910 er forgangarin til tann kenda London Taxi

Bilurin vinstrumegin er ein BMW Dixi -

daga, og var tað hovuðorsøkin til, at Austin og Morris lögdu saman til British Motor Corporation í 1952. Eftir hetta vóru tey flestu Austin og Morrisniðini somu bilar við hvør sínum búmerki.

Í 1966 bleiv Jaguar bilverksmiðjan lögð saman við BMC, og árið eftir verður Rover verksmiðjan lögð saman við Leyland Motor Corporation. Tvey ár seinni verða fyrirkurnar Leyland og BMC, lagdar saman í BLMC, sum í 1975 varð broytt til British Leyland. Austin navnið varð tó brúkt eina tíð eftir hetta.

Tað vóru stórir trupulleikar í bretskum bíldnaði hesi

árin, óendalig verkföll vóru við at forkoma fyrirkunni. Sjálvt um staturin gav stuðul, vóru so nógv brek við bilunum, at hetta kundi ikki haldast á, um bretskum bíldnaði skuldi verða lív lagast. Bíldnaðurin mátti broyta hugburð og fakfeløgini sóu at enda, at tey vóru við at saga greinina av, ið tey sótu á.

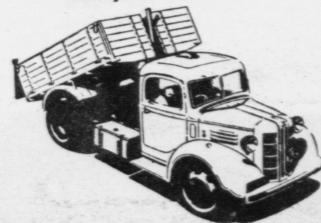
Hetta bleiv ikki einans gjørt við teimum nýggju konstruktiónunum, sum Austin Metro og Montego. Ikki fyrr enn ein samarbeiðsavtala varð gjørd við Honda, bar til. Í hesi gongdini hvørvur Austin navnið, og einans Rover heldur fram.

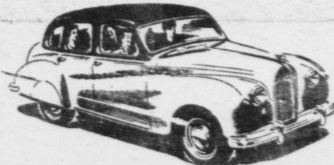
Austin Cambridge hjá Robert P. Brockie uttan fyri fyrirkuna í Jónas Brøncksgøtu, har ein Esso bensinpumpa var. Bilurin var - hvítur við reyðari strípu eftir síðuni, eisini hevur hann selskemir yvir forrúttum, ið var móti ta

Austin

LASTBÍLAR við ella uttan vippu og málaðir eftir ynski

VØRUVOGNAR málaðir eftir ynski.
PERSÓNVOGNAR til 4 ella 6 persónar

Einkarsala í Føroyum fyri Austin
A.S. Charles Mauritzen & Co.
Tlf. 248 - Tinganes Tórshavn - Tlf. 401

Lýsing úr telefonbókini í 1950